

ನಿತ್ಯೋತ್ಪದ ಹುಣಾಲು ಮರ

ಶರದ್ಯತುವಿನಲ್ಲಿ ಕಂದುಗಂಪಿನ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಹುಣಾಲು ಮರಗಳು, ಕನ್ನಡ ನುಡಿತಾಯಿಯ ತೇರಿನಂತೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತವೆ.

■ ವಿಸು ಗಂಗೆ

ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ವನದ ತೇಗ, ಗಂಧ, ತರುಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯೋತ್ಪವ! ತಾಯೆ ನಿತ್ಯೋತ್ಪವ! ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುವ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲು ಎಂದಿಗೂ ಅಮೋಘ. ಶಾಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 'ಜೋಗದ ಸಿರಿ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ...' ಎಂದು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ, ಆಗ ಇದರ ಭಾವಾರ್ಥ ನಿಲುಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಒಂದೊಂದೇ ಮರಗಳನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ, ನಿತ್ಯೋತ್ಪವ ಕವಿ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಕೆ.ಎಸ್. ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್ ಅವರ ಕವನದ ಈ ಸಾಲುಗಳ ಸಾರ ಅಕ್ಷರಶಃ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ.

ವಸಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಮರಗಿಡಗಳು ಚಿಗುರೊಡೆದು ಹೂವರಳಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ, ಅಂದರೆ ಶಿಶಿರ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ವಸಂತಾಗಮನದ ವೇದಿಕೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಚೆಲುವಾಗುವ ಚಂದಾಳ, ಕಂಪು ಬೀರುವ ಜಾಲ, ಸುರಗಿಯ ಕುರಿತೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಶರದ್ ಹಾಗೂ ಹೇಮಂತ ಋತುವಿನ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮರದ ಪಾಳೆ?

ಹೇಮಂತ ಕಾಲಿರಿಸಿದೊಡನೆ ಚಳಿಯ ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಮರಗಿಡಗಳು ಬೋಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಹೌದಾದರೂ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣದ ಮಾವು, ಬೇವು, ಹಲಸು, ನೇರಲೆ, ದಾಲ್ಚಿನ್ನಿ, ನೀರೊಟ್ಟಿ, ಮದ್ದಾಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಗಳಿಗೆ ಬೋಳಾಗುವ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣಗಳು ಬೋಳಾಗುವುದಿರಲಿ, ಹೂವರಳಿಸಿ ನಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ದಾಲ್ಚಿನ್ನಿ, ಅಂಟುವಾಳ, ಮಾವು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹೂವರಳಿಸಿ ನಿಂತರೂ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದು ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಮರವೇ 'ಹುಣಾಲು'. ಹುಣಾಲು ಕಂಗೊಳಿಸುವುದು ಹೂವು ಅಥವಾ ಚಿಗುರಿನಿಂದಲ್ಲ; ಹೂಗಳೇನೋ ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸುವಂತಿರುವ ಕಂದುಗಂಪಿನ ಗಾಢ ವರ್ಣದ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ.

ಇದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು *Terminalia Paniculata*. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೃಹದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಧಾರಣ ಹಂದರದ ಮರ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಮರದ ಇರುವಿಕೆ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಹೋದರೂ, ಕಂಪು ಕಾಯಿಗಳು ತುಂಬಿದಾಗ ಕಣ್ಣೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಬೀಜಕ್ಕೆ ಹಾರಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ರೆಕ್ಕೆಯಂಥ ರಚನೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಗಾಢ ವರ್ಣದ ಕಾರಣ ಹುಣಾಲು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತುಸು ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದ ಹುಣಾಲು ನಾಟಾ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಮನೆಯ ಬಹುತೇಕ ನಾಟಾ ಹುಣಾಲು ಮರದ್ದು ಎಂದು ಈಚೆಗಷ್ಟೇ ಬಡಗಿ ರಾಘುವಿನಿಂದ ತಿಳಿಯಿತು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮರಗಳಿದ್ದು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಹುಣಾಲನ್ನು 'ಬಡವರ ನಾಟಾ' ಎನ್ನಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹುಣಾಲು ಮರಗಳಿವೆ. ದೊಡ್ಡ ಎಲೆ ಹುಣಾಲು ಮರ ತೀರಾ ಅಪರೂಪವೇನಲ್ಲವಾದರೂ, ಸಣ್ಣ ಎಲೆ ಹುಣಾಲು ಮರ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಪರೂಪವೇ; ನನಗಿನ್ನೂ ಅದು ಸಸಿಯಾಗಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

ಶರದ್ಯತುವಿನಲ್ಲೇ ಕಂಗೊಳಿಸಲು ಶುರುವಾಗುವ ಹುಣಾಲು ಮರಗಳು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ತಿಂಗಳಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗೆ ನಿತ್ಯೋತ್ಪವ ನಡೆಸುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಒಂದಿಷ್ಟೊಂದು ಮರಗಳು ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಡದೇವಿಯನ್ನು ನಿತ್ಯ ಅರ್ಚಿಸುವ ಋತುಪಾಳಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ನೋಡಿದಾಗ 'ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣವನದ ತೇಗ, ಗಂಧ, ತರುಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯೋತ್ಪವ' ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಗೃಹಪ್ರವೇಶದ ಹೋಮ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಭಟ್ಟರು, ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಅನೇಕ ಮರಗಳ ಆಹುತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದ ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳ ಶಾಪ ವಾಸಿಸುವವರಿಗೆ ತಟ್ಟದಿರಲೆಂದು ಹೋಮ ಹವನಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಆಚರಣೆಗಳ ಅಂತರಾರ್ಥ ಅರಿಯಲು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಯ ತುತ್ತಾಗಿರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಬಳಸಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಶಾಂತಿ ಆವಾಹನೆಯ ಸರಳ, ನೇರ ಮಾರ್ಗ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿತ್ಯೋತ್ಪವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರದಂತೆ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಕವಿ ನಿಸಾರರಿಗೂ, ತಾಯಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗೂ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in